

Vasaskolan

- fristående kristen skola i centrala Göteborg

Plan mot kränkande behandling

VASASKOLAN

Läsåret 2018/2019

Post- och besöksadress:
Viktor Rydbergsgatan 18
411 32 GÖTEBORG
rev. 160901

Telefoner:
031 - 167 157 - Rektor
031 - 20 83 41 (även fax)

E-post:
rektor@vasaskolan.net
exp@vasaskolan.net
Hemsida: www.vasaskolan.net

Stiftelsen för kristna skolor:
Org.nr 857202-7434
Postgiro: 72 39 40-3
Bankgiro: 362-4988

Innehållsförteckning

Inledning	s.3
Uppdraget- Skollagen	s.3
Diskrimineringslagen	s.3
Vårt förebyggande arbete för att motverka diskriminering	s.4-5
Definition av vad kränkande behandling är	s.6
Ansvar	s.6
Mobbningsringen – Reaktionsmönster vid mobbning	s.7
Handlingsplanens övergripande mål	s.8
Kartläggning och nulägesanalys av förbättringsområden	s.8
Tydliga mål	s.8
Konkreta åtgärder	s.9
Redogörelse av planerade åtgärder lå 16/17 och dess genomföranden.	s.9
DEL 1: Handlingsplan för det förebyggande arbetet Så här arbetar vi läsåret 16/17	s.10
DEL 2: Handlingsplan för kränkning från elev/elevgrupp	s.11
DEL 3: Handlingsplan för kränkning från vuxen	s.13
DEL 4: Handlingsplan vid akut allvarlig kränkning	s.14

Inledning

Vasaskolan har upprättat ett handlingsprogram som beskriver hur man skall arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande för att motverka alla former av kränkande behandling.

Vårt handlingsprogram ska uppfylla de krav Skolverket ställer i sina allmänna råd och följa övriga lagar och styrdokument.

Det innebär att det tydligt ska framkomma att all personal tar avstånd från alla tendenser till kränkning. Dokumentet definiera vad kränkande behandling är. Vidare ger planen en beskrivning på kränkningar som kan äga rum mellan elever såväl som mellan vuxna och elever samt hur skolans personal skall agera vid olika typer av kränkningar.

Uppdraget

Skollagen 1 Kap. § 5 (SFS 2010:800)

”Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet”

Diskrimineringslagen

1 kap. §1 (SFS 2008:567)

”Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.”

Vårt förebyggande arbete för att motverka diskriminering

Målet är att få kunskap om förekomsten av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling för att kunna vidta relevanta åtgärder. Detta gör vi genom att vara tillgängliga och lyhörda i det dagliga arbetet. Vidare genomför vi trivselenkäter, vi gör riskbedömningar om när, var och hur kränkningar kan ske. Vi håller elevhälsoteamträffar och vi har ett Trygghetsteam som träffas varannan vecka. Vi genomför utvecklingsamtal och hälsosamtal. Om något särskilt inträffar eller dyker upp i en grupp, sätter vi in extra insatser. Detta arbete sker kontinuerligt under läsåret. Hela verksamhetens arbete ska präglas av den värdegrund som uttrycks i Lgr11, Skollagen SFS 2010:800 och Diskrimineringslagen SFS 2008:567. Värdegrundsarbetet ska vara en dagligen återkommande del i undervisningen. Utifrån lag SFS 2010:800 uppmärksammar vi särskilt:

Kön

Mål: Alla elever har lika värde, lika rättigheter och skyldigheter oavsett vilket kön man har. Ingen ska känna sig utsatt för diskriminering på grund av kön. *Förebyggande arbete:* Vi arbetar medvetet med att fördela ord och tid jämnt mellan pojkar och flickor. Vi är observanta på läromedel och vårt eget beteende för att upptäcka diskriminering och förutfattade meningar som är knutna till kön. All personal tänker på att vara förebilder i språk och handling för att befästa jämställdhet. Vi arbetar med stärkande tjej- och killgrupper. *Åtgärder:* All personal ska alltid markera och ingripa mot könsord, anspelningar, oönskad beröring och gester av sexuell natur. Vi använder historiska och aktuella händelser som underlag för diskussion eller utgångspunkt för arbetsområden. Detta arbete fortlöper kontinuerligt.

Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Mål: I vår verksamhet ska alla elever ha samma rättigheter och möjligheter oavsett kultur, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning. *Förebyggande arbete:* Vi arbetar med attityder och värderingar så att alla elever får en förståelse för varandras likheter och olikheter. Vi tänker olika men kan respektera varandra. Vi skapar förståelse för olika religioner och trosuppfattningar i undervisningen. Vi ger barn och elever möjligheter att berätta om sin kultur och etniska bakgrund. Vi uppmärksammar hur olika etniska grupper, kulturer och religioner beskrivs i undervisningen. Verksamheten försäkras sig om att viktig information kan förstås av alla föräldrar. Tolkar och översättare engageras vid behov. Vårdnadshavare får information om möjligheten till tolkhjälp vid samtal och möten. Barn och elever serveras den mat som är förenlig med familjens religion. Detta arbete fortlöper kontinuerligt.

Funktionshinder

Mål: I vår verksamhet ska alla barn och elever ha samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionshinder. *Förebyggande arbete:* På Vasaskolan finns elever med olika funktionshinder. Stor vikt läggs på att anpassa miljön och på att skapa goda förutsättningar för delaktighet för dessa elever. Vid planering av den dagliga verksamheten ska konsekvenserna beaktas för elever med funktionshinder. Berörd personal ska få stöd, fortbildning och handledning om funktionshindret hos enskild elev. Kompensatoriska hjälpmedel ska sättas in så tidigt som möjligt. Detta arbete fortlöper kontinuerligt.

Sexuell läggning

Mål: Inget barn eller elev ska känna sig utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på grund av sexuell läggning, könsidentitet eller familjesammansättning.

Förebyggande arbete: Vi markerar och reagerar på ord som anspelar på sexuell läggning och pratar om vad orden betyder. När vi diskuterar frågor som sexualitet, könsidentitet och familjesammansättning ska information om HBT ingå, likaså arbetar vi t ex kring frågor som vad är sexuell läggning? Hur ser samhället på frågan? Vilka fördomar finns? Vi agerar aktivt mot ett språkbruk som anspelar på sexuell läggning. Detta arbete fortlöper kontinuerligt.

Annan kränkande behandling

Mål: I vår verksamhet ska alla känna sig trygga och ha redskap för att hantera konflikter.

Förebyggande arbete: Vi följer Vasaskolans värdegrund och våra ordningsregler. En förutsättning för lärande är god stämning, positiv anda och trygghet i gruppen. Vasaskolans ordningsregler och värdegrund upprätthålls och revideras i samverkan med klassråd och elevråd. Vi ger elever och föräldrar inflytande genom att ha regelbundna klassråd, elevråd, aktiv elevmedverkan, föräldramöten och utvecklingssamtal. Vi arbetar i tvärgrupper på t ex temadagar och elevens val för att eleverna ska lära känna varandra och fler vuxna. Vi arbetar regelbundet med attityd- och värderingsfrågor och värderingsövningar för att skapa ett öppet, positivt och solidariskt klimat på skolan. På Vasaskolan finns ett trygghetsteam som utreder och åtgärdar mobbning. Vi är genomtänkta i gruppsammansättningar och undviker de osäkra situationer där elever väljer kamrater. Vi samtalar om elevhälsa i arbetslagen. Elevhälsoteamet träffas varannan vecka och då finns även skolpsykolog och skolsköterska med. Varje termin genomförs klasskonferenser. Detta arbete fortlöper kontinuerligt.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Mål: På Vasaskolan ska eleverna känna sig fria att vara sig själva och bli bemötta med respekt oavsett deras val av kläder/frisyr eller annat uttryck.

Förebyggande arbete: Vi arbetar med attityder och värderingar så att alla elever får en förståelse för varandras likheter och olikheter. Vi är olika men kan respektera varandra. Detta arbete gör bl.a. genom diskussioner och värderingsövningar i både helklass, halvklass och kill/tjejgrupper.

Ålder

Mål: I vår verksamhet ska inga elever bli diskriminerade på grund av ålder.

Förebyggande arbete: Vi arbetar med att alla elever oavsett ålder ska komma till tals. Det gör vi bl.a. genom klassråd och elevråd. Vi arbetar för att alla elever ska kunna arbeta och verka utifrån sina egna förutsättningar och sin ålder. All personal på Vasaskolan lyssnar och respekterar alla elevers åsikter oavsett ålder. Skolan arbetar med åldersintegrerande grupper vid ex. vis friluftsdagar.

Definition

Vad är kränkande behandling?

Begreppet kränkande behandling används som ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar.

Gemensamt för kränkande behandling är:

- att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.
- att kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck.
- att kränkningar utförs av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.
- att en kränkning äger rum vid enstaka tillfällen eller är systematisk och återkommande.
- att kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna.

Kränkningar kan vara:

- fysiska - till exempel slag, knuffar eller nedsättande gester.
- verbala - till exempel hot eller nedvärderande tillmälen.
- psykosociala - till exempel utfrysning, ryktesspridning eller förlöjliganden.
- text och bildburna - till exempel klotter, lappar, e-post, sms och sociala medier.

Kränkningar kan ta sig uttryck i mobbning, diskriminering, sexuella trakasserier, rasism eller främlingsfientlighet. Utgångspunkten är den individuella upplevelsen och den som upplever att hon eller han blivit kränkt måste alltid tas på allvar.

Skyldigheten att utreda gäller så fort det kommit till skolans kännedom att det förekommit kränkningar eller att någon känner sig kränkt.

Ansvar

Vasaskolans ansvar

- ”Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.” (SkolL 6 kap 6§)
- ”Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.” (SkolL 6 kap 7§)
- Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.” (SkolL 6 kap 8§)

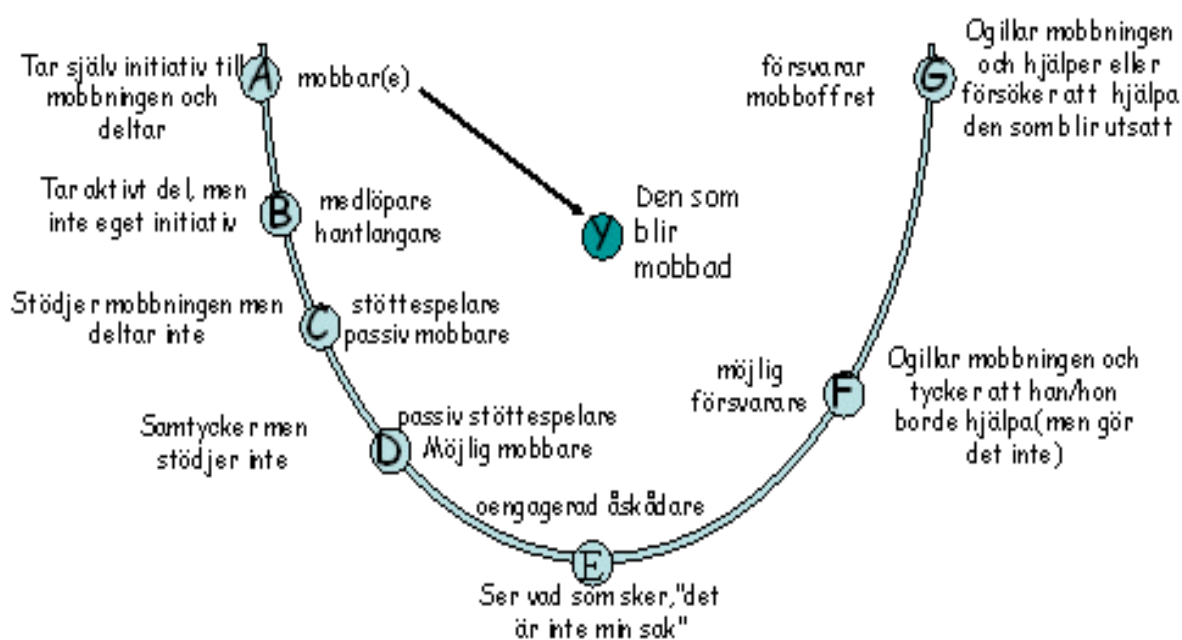
Personal som arbetar på Vasaskolan ansvarar för

- att reagera när någon utsätts.
- att rapportera alla former av kränkande behandling till trygghetsteamet och rektor. Rektor rapporterar till huvudman skyndsamt.

Elevers reaktionssätt/roller

Mobbningsringen

Reaktionsmönster vid mobbning

A-F är del av mobbningen. Så länge man inte tar avstånd är man delaktig

Det är viktigt att samtala om dessa roller både i skolan och i hemmet, i förebyggande fall och i händelse av mobbning.

Handlingsplanens övergripande mål

Alla i skolan skall:

- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.
- aktivt motverka trakasserier och förtryck av individen och gruppen.
- aktivt verka för att kränkningar aldrig skall förekomma

Varje incident av kränkande behandling skall resultera i en reaktion från de vuxna i skolan. (Se konkreta åtgärder s. 11)

Kartläggning och nulägesanalys av förbättringsområden

Hur ser det ut hos oss:

1. I VR 18 upplever eleverna en otrygghet i entré/kapprum gällande skor och kläder som förvaras där. Skyddsombudet ansvarar för att undersöka och förbättra upplevelsen i kapprummet.
2. Samtliga hus upplever att språkbruket hos eleverna har förbättrats men vi behöver fortsätta arbeta med detta.
3. På VR 18 får datorerna endast användas på lektionstid. Vid skoldagens slut får eleverna inte sitta kvar med datorerna för att spela.
4. På VR 18 arbetar vi vidare med ”Hela huset leker” det vill säga elever i åk 6 ansvarar för rastaktiviteter två gånger i månaden. På VR 18 arbetade man med hemlig vän.
5. På VR 28 arbetar man med fadderverksamhet bland eleverna.
6. VR 22 arbetar aktivt med hur man använder internet.

Tydliga mål

Vad vill vi?

1. Vi vill att alla elever ska känna sig trygga vad gäller skor och kläder i entrén/kapprummet.
2. Vi vill att all personal och alla elever använder ett trevligt språkbruk och bemöter varandra väl inom skolans miljö.
3. Vi vill få bort otrygga platser på skolan.
4. Vi vill arbeta för att eleverna lär känna varandra och stöttar/hjälper varandra.
5. Att alla elever vet och kan arbeta med sina datorer på ett säkert sätt.
6. Att alla elever ska känna lugn och ro när man äter i bamba.
7. För att skapa en trygg arbetsmiljö på vill vi vara fortsatt tydliga med våra ordningsregler och vårt förhållningssätt till såväl fysisk som social arbetsmiljö.
8. Att alla elever känner sig trygga på rasterna.
9. Att alla känner varandra.

Konkreta åtgärder

Hur gör vi?

Post- och besöksadress:
Viktor Rydbergsgatan 18
411 32 GÖTEBORG
rev. 160901

Telefoner:
031 - 167 157 - Rektor
031 - 20 83 41 (även fax)

E-post:
rektor@vasaskolan.net
exp@vasaskolan.net
Hemsida: www.vasaskolan.net

Stiftelsen för kristna skolor:
Org.nr 857202-7434
Postgiro: 72 39 40-3
Bankgiro: 362-4988

1. Personalen fortsätter att påpeka kring språkbruket och för diskussioner i klasserna om hur vi ska bemöta varandra.
2. Skolledning och kurator fortsätter att varje år genomföra en trivselenkät som bl.a innehåller elevernas upplevelser kring trygga/otrygga platser.
3. Samtal förs med eleverna runt användningen av sociala media samt tips och råd ges till föräldrar om användandet.
4. På VR 28 fortsätter man med 5 minuter tystnad i bamba.
5. Lärarna fortsätter arbeta för att påpeka för eleverna när ljudvolymen blir för hög.
6. På VR 28 har vi valt att begränsa vilka sidor som får användas på våra Ipads.
7. Vi vill tydliggöra de regler vi har för att främja vår fysiska, sociala och digitala arbetsmiljö.
8. Vi fortsätter med gemensamma aktiviteter på vissa raster.
9. Vi har fadderverksamhet på VR 28.
10. Vi har mobilfria miljöer.
11. Under läsåret kommer eleverna på VR 18 få bordsplacering i bamba av sina lärare för att öka det sociala samspelet.

Redogörelse av planerade åtgärder lå 18/19 och dess genomföranden.

- Vi håller diskussionen kring elevernas språkbruk levande och personalen föregår med gott exempel.
- Varje klass diskuterar och reflekterar över hur vi bemöter varandra.
- Förra året framkom det att vi behövde kartlägga vilka platser som ansågs otrygga. En kartläggning genomfördes på höstterminen. Kartläggningen kommer även att genomföras i år. Tidigare resultatet visar på att eleverna känner sig otrygga när de besöker de andra husen och när de blandas med de andra stadierna såsom i bamba. Även kring toaletterna känner sig eleverna otrygga.
- Gemensamma rastaktiviteter på VR 18
- På VR 22 har vi cafévärdar och detta arbete kommer fortskrida under lå 18/19
- VR 22 och VR 18 ska göra ordningsreglerna mer synliga genom att sätta upp dem synligt i alla klassrum.
- Skolans ordningsregler skickas hem till alla föräldrar.

DEL 1: Handlingsplan för det förebyggande arbetet

Så här arbetar vi läsåret 18/19

- Trygghetsteamet, bestående av personal och ledning, träffas varannan vecka. Teamet har till uppgift att utreda kränkningssärenden och ta fram lösningar för att stoppa de uppkomna kränkningarna. Trygghetsteamet jobbar även förebyggande med olika aktiviteter.
- Elevhälsoteamet, bestående av skolsköterska, skolpsykolog, speciallärare och skolledning, träffas varannan vecka. Inom Elevhälsoteamet finns kompetens för att kunna tillgodose olika elevers behov av särskilt stöd kunskapsmässigt, fysiskt och psykiskt.
- Personal, elever och föräldrar informeras om den gällande Planen mot kränkande behandling.
- Elevernas informeras regelbundet om sina rättigheter och skyldigheter samt skolans ordningsregler.
- Alla elever informeras om mobbningsringen (se s.7), och får tillfälle att diskutera utifrån denna.
- Terminsvis i samband med utvecklingssamtalen genomför vi utvärderingar om hur eleverna trivs, blir behandlade och behandlar andra.
- Varje år genomförs en kartläggning på skolan där syftet är att hitta de ställen där elever känner sig otrygga.
- I år F-3 har vi fadderverksamhet.
- I år 7-9 har vi cafévärdar.
- Temadagar genomförs varje år i åldersblandade grupper.
- Det finns personal ute bland eleverna på rasterna och i matsalen.
- Vi arbetar med tjej- och killgrupper i åk 6 och 7 som leds av kurator och skolvärd.
- Alla elever på VR 22 kommer att utbildas i hur man arbetar med säkerhet på internet och sociala medier.
- På VR 22 kommer vi att föra regelbundna diskussioner med eleverna om säkerhet på internet och sociala medier.
- Elevråd genomförs regelbundet med elever från åk 4-9.
- Fokus på den yttre miljön på skolan. Både VR 18 och 22 kommer man att arbeta med det egna ansvaret vad gäller pappersåtervinning, kladd och förstörelse.
- Synliggöra elevrådets arbete på VR 22.
- På VR 28 har vi klassråd och fritidsråd.
- Fritids(VR28) går till återvinningscentralen en gång i veckan.
- VR 18 kommer att införa ”klassvärdar” för skötsel av pappersåtervinning, torka bord i matsalen m.m.

DEL 2: Handlingsplan för kränkning från elev/elevgrupp

Kränkning riktad mot elev

All personal verksam inom Vasaskolan har ansvar för att agera enligt nedanstående punkter när en elev/vuxen upplever sig kränkt.

Steg 1: Misstanke om kränkning

- Personal, som ser eller får kännedom om misstänkt kränkning, reagerar omedelbart.
- Personal tar reda på vad som hänt, vilka elever som varit inblandade och försöker lösa problemet genom samtal.
- Personal informerar om den misstänkta kränkningen till klassföreståndaren, samt lämnar över dokumentation över händelseförloppet till trygghetsteamet.
- Personal rapporterar händelsen till rektor som sedan rapporterar vidare till huvudman.

Steg 2: När någon är kränkt

- Personal som får kännedom om kränkningen reagera omedelbart.
- Personal tar reda på vad som hänt och vilka elever som varit inblandade samt försöker lösa problemet genom samtal.
- Personal informerar klassföreståndaren om händelsen samt sätter dokumentation i avsedda pärmar.
- Personal rapporterar händelsen till rektor som sedan rapporterar vidare till huvudman. Klassföreståndare eller annan berörd personal kontaktar vårdnadshavare till båda parter inom 24 timmar.
- Eleven får en chans att ändra sitt beteende.
- Klassföreståndare eller annan berörd personal följer upp ärendet och lämnar dokumentationen till trygghetsteamet.
- Trygghetsteamet informerar huvudman efter varje möte.

Steg 3: Vid upprepade händelser

- Trygghetsteamet träffas regelbundet för att gå igenom dokumentationen.
- Vid behov tar personal direkt kontakt med trygghetsteamet.
- Den utsatte intervjuas av två representanter ur trygghetsteamet.
- Trygghetsteamet beslutar om metod:
  - Konfrontationssamtal med uppföljningssamtal inom en till två veckor.
  - Medlingssamtal med uppföljningssamtal efter två veckor.
  - Arbeta med gruppstärkande övningar/värdegrundsövningar med utvärdering.
- Oavsett metodval informeras vårdnadshavarna till berörda parter.
- Rektor anmäler ärendet till huvudman.

Steg 4: Ytterligare åtgärder

- Trygghetsteamet initierar till elevkonferens.
- Rektor avgör om anmälan skall göras till polis eller socialtjänst.
- Rektor vidarebefordrar dokumentation till huvudman snarast.
- Huvudman följer upp och utvärderar vidtagna åtgärder.

Kränkning riktad mot personal

- Personal som känner sig kränkt av elev ska reagera omedelbart.
- Personal kontaktar rektor.
- Vårdnadshavare informeras av rektor.
- Rektor samtalar med berörd elev/elevgrupp.
- Rektor avgör hur ärendet ska behandlas:
  - Kalla till elevkonferens
  - Eventuell anmälan till socialtjänst och/eller polis
- Rektor återkopplar till berörd personal och ansvarar för att eventuella stödinsatser sätts in.

DEL 3: Handlingsplan för kränkning från vuxen

Kränkning riktad mot elev/elevgrupp

All personal verksam inom Vasaskolan har ansvar för att agera enligt nedanstående punkter när en elev/elevgrupp upplever sig kränkt.

Steg 1: Misstanke om kränkning

- Personal, som ser eller får kännedom om misstänkt kränkning, reagerar omedelbart och kontaktar rektor.
- Rektor tar reda på vad som hänt, vilka som varit inblandade och försöker lösa problemet genom samtal.

Steg 2: När någon är kränkt

- Personal som får kännedom om att en elev känner sig kränkt av en vuxen i skolan reagerar omedelbart och kontaktar rektor.
- Rektor tar reda på vad som hänt, vilka som varit inblandade och försöker lösa problemet genom samtal.
- Rektor kontaktar vårdnadshavare inom 24 timmar och dokumenterar händelseförloppet.
- Den vuxne får en chans att ändra sitt beteende.
- Rektor informerar berörd personal och huvudman.
- Rektor följer upp ärendet.

Steg 3: Vid upprepade händelser

- Rektor kallar till ett möte, där de inblandade parterna och elevens vårdnadshavare deltar.
- Rektor beslutar om fortsatta åtgärder och avgör om polisanmälan ska göras.

Kränkning riktad mot vuxen

- Personal som känner sig kränkt av annan vuxen ska reagera omedelbart.
- Den anställde kontaktar rektor.
- Rektor tar reda på vad som hänt, vilka som varit inblandade och försöker lösa problemet genom samtal.
- Rektor beslutar om fortsatta åtgärder och avgör om polisanmälan ska göras.

DEL 4: Handlingsplan vid akut allvarlig kränkning

- Vid händelse som av skolan bedöms som akut och allvarlig kränkning, reagerar personal omedelbart.
- Rektor och trygghetsteamet tillkallas omedelbart och tar reda på vad som hänt genom samtal med samtliga inblandade.
- Klassföreståndare och/eller vårdnadshavare tillkallas vid behov.
- Skolan kontakter vårdnadshavare och berörd personal inom 24 timmar.
- Rektor beslutar om fortsatta åtgärder och avgör om, när och hur de inblandade skall sammankallas till en konferens.
- Rektor avgör om anmälan skall göras till polis eller socialtjänst.